

FLER ELBILAR I ÖRESUNDSREGIONEN EN INSPIRATIONSKATALOG



Förord

Kära läsare!

Du har fått inspirationskatalogen "Fler elbilar i Öresundsregionen". Katalogen innehåller ett antal förslag på hur svenska och danska kommuner och regioner kan bidra till att öka andelen elbilar i Öresundsregionen.

Initiativ 1-4 beskriver hur städer och regioner själva kan ta ledningen i omstruktureringen av transportsektorn, t ex genom att ställa krav på klimatvänliga transportmedel vid anbudsfordfarande och genom transportoptimering.

Initiativ 5-13 beskriver hur kommuner och regioner kan få fler människor att använda klimatvänliga transportmedel. Ex genom att arbeta för att det etableras en väl utbyggd laddinfrastruktur för elbilar och arbeta för en lagändring som ger lokala myndigheter möjlighet att differentiera parkeringsavgifter.

Initiativen har utarbetats inom ramen för projektet "E-mission i Öresundsregionen" 2011-2013. Projektet stöds av Interreg IVA och delfinansieras av Köpenhamns kommun, Region Hovedstaden, Malmö stad, Helsingborgs stad, Region Skåne, HM Skåne och Öresundskraft AB.

Katalogen är tänkt som en inspirationskälla för klimatmedvetna kommuner och regioner. Det är upp till varje enskild kommun och region att besluta vilka initiativ de väljer att initiera och när.

Initiativ 1 Kommunala och regionala inköpssamarbeten

Bakgrund

Idag är det vanligtvis förknippat med merkostnader för kommuner och regioner att investera i en elbil istället för en bensin- eller dieseldriven bil eftersom inköspriset för en elbil är betydligt högre. Vid inköp av en elbil är kommuner och regioner också tvingade att investera i laddinfrastruktur.

Initiativ

Kommuner och regioner i Öresundsregionen ingår inköpssamarbeten i syfte att erhålla förmånliga priser på elbilar och laddinfrastruktur.

Effekt

Initiativet kommer att bidra till att flera kommuner och regioner kommer att ha möjlighet att investera i elbilar, vilket ger mindre buller och renare luft i städerna. Samtidigt kommer kommunernas och regionernas efterfrågan på elbilar att bidra till att öka volymen, vilket på sikt förväntas bidra till sänkta priser på elbilar.

Initiativ 2 Krav på klimatvänliga transportmedel vid anbudsfordarande

Bakgrund

Elbilar är idag dyrare än bensin- och dieseldrivena, men priset förväntas falla i takt med att tekniken vidareutvecklas och bilarna börjar massproduceras. Kommuner och regioner kan bidra till att öka volymen genom att ställa krav på klimatvänliga transportmedel – t ex elbilar - vid anbudsfordaranden.

Initiativ

Kommuner och regioner tillhandahåller olika transportuppdrag som ex skolskjutsar, färdtjänst och ambulanser. Kommuner och regioner ställer vid anbudsfordarande för dessa uppdrag krav på att anbudslämnaren använder klimatvänliga transportmedel.

Effekt

Om kommuner och regioner efterfrågar klimatvänliga transportmedel förväntas utbudet av denna typ av transportmedel att öka. Samtidigt reduceras luftföroreningarna. Här kan t ex nämnas att det uppskattas att 12% av växthusgasutsläppen från sjukhus i Köpenhamn med omnejd kommer från patienttransporter, ambulansstrafik etc¹.

Initiativ 3 Transportoptimering

Bakgrund

Intresset för miljöbilar ökar men priset avskräcker många kommuner från att köpa eller leasa bilarna. Gröna bilar är idag betydligt dyrare än konventionella bilar, men priset förväntas minska i takt med att tekniken utvecklas ytterligare och bilarna massproduceras.

Initiativ

Kommuner och regioner kartlägger sina transportbehov, reducerar maskinparken och optimerar sina transporter av personal och material.

Effekt

Luftföroreningarna reduceras genom ökad användning av cykel- och kollektivtrafik. Det förväntas dessutom att kommuner och regioner kommer att kunna uppnå ekonomiska besparingar om de genomför initiativet. Besparingarna kommer att kunna användas till att ersätta fordon som drivs med bensin eller diesel med fordon som drivs med nya miljövänliga drivmedel - exempelvis el.

Initiativ 4 Grön ström

Bakgrund

Elbilen avger inga avgaser vilket ger renare luft i städerna. Men om den elektricitet som elbilen laddas med inte är "grön" bidrar elbilar ändå till koldioxidutsläppen.

Initiativ

Det är idag möjligt att köpa el från förnybara energikällor som ex vind- eller vattenkraft. Den "gröna elektriciteten" är i regel något dyrare än den vanliga koldioxidförorenande elektriciteten. För att säkerställa att kommunens eller regionens egna elbilar inte bidrar till koldioxidutsläppen väljer kommuner och regioner att betala ett merpris för "grön elektricitet" till elbilarna.

Effekt

Koldioxidutsläppen reduceras om elbilarna drivs med grön el, vilket gynnar miljön och vår hälsa.

Initiativ 5 Nationell handlingsplan

Bakgrund

Etablering av infrastruktur för elbilar sker idag sporadiskt och det är lite av en chansning att köra från Gedser till Helsingborg i elbil eller runt i Öresundsregionen. Om elbilar ska bli en framgång måste det etableras en rikstäckande infrastruktur.

Initiativ

Danska kommuner och regioner vänder sig till den danska staten - i Sverige likaså. Kommunerna och regionerna uppmanar staten att anta en nationell handlingsplan med samma ambitioner.

Utan en nationell handlingsplan kommer risken vara stor att etableringen i det offentliga rummet även fortsättningsvis kommer att ske utan koordinering mellan kommunerna. Under utarbetandet av planen ska koordinering på europeisk nivå säkerställas.

Effekt

Om den svenska och danska staten avsätter pengar för att stödja etableringen av infrastruktur för elbilar och antar en nationell handlingsplan för detta förväntas en positiv effekt på antalet elbilar i de båda länderna. Elbilen blir mer attraktiv om elbilisterna inte längre behöver vara rädda för att inte kunna ladda sin bil.

Initiativ 6 Infrastruktur över sundet

Bakgrund

Vad krävs för att elbilen ska framstå som ett realistiskt alternativ till bensin- och dieselbilen? Om antalet elbilar ska öka dramatiskt under de närmaste åren måste det etableras nödvändig infrastruktur för elbilarna på båda sidor sundet. Det måste finnas en infrastruktur som gör det möjligt för elbilisterna att kunna ladda på vägen för att kunna köra längre sträckor.

Initiativ

Kommuner och regioner i Öresundsregionen arbetar för att det år 2025 ska finnas en väl utbyggd laddinfrastruktur. Det ska naturligtvis vara möjligt för danska elbilister att tanka och betala för el i Sverige utan betydande merkostnad, och vice versa. Initiativet kräver koordinerade insatser från både offentliga och privata aktörer på båda sidor sundetⁱⁱ.

Effekt

Idag väljer bilister bort elbilar bl a på grund av batteriets begränsade räckvidd. Elbilen kommer att bli ett mer attraktivt alternativ till bensin- och dieslbilar om elbilister inte behöver frukta att elen ska ta slut. En väl utbyggd infrastruktur förväntas därmed resultera i att antalet elbilister ökar och luftföroreningarna minskar.

Initiativ 7 Smidig ansökningsprocess

Bakgrund

Laddstationsoperatörerna upplever i vissa kommuner att de skickas från avdelning till avdelning när de ska ansöka om tillstånd för etablering av laddstation. Detta skapar frustration bland operatörerna. Eftersom kommunerna förväntar ett ökat antal förfrågningar om etablering av laddstationer under de kommande åren är det viktigt att skapa en smidig ansökningsprocess.

Initiativ

Varje enskild kommun utvecklar en process för handläggning av ansökningar i syfte att smidiggöra proceduren. En enda ingång till kommunen i detta avseende är att föredra.

Effekt

Laddstationsoperatörerna upplever ansökningsprocessen som smidig och effektiv.

Initiativ 8 Reducerad anslutningsavgift

Bakgrund

För att stödja utbredningen av laddinfrastruktur för elbilar i Danmark beslutade det danska energiverket år 2011 att de danska energiföretagen kan sänka priset för anslutning av laddstationer som etableras på offentliga platser med 50 %ⁱⁱⁱ. Energitilsynet i Danmark har också beslutat att energiföretagen kan ge kunder som önskar installera en laddstation i anslutning till en fastighet möjlighet att nyttja det befintliga nätet. Därmed undviker man att behöva betala en extra anslutningsavgift på ca 14 000 DKK^{iv}.

Initiativ

Danska kommuner och regioner arbetar för att systemet fortsätter att utvecklas. Svenska kommuner och regioner vänder sig till Svensk Energi och begär reducerad anslutningsavgift för laddstationer på offentliga och privat mark.

Effekt

Initiativet ska göra det billigare och därmed mer attraktivt att etablera laddfaciliteter för elfordon.

Initiativ 9 Infrastruktur i nya stads- och bostadsområden

Bakgrund

Om elbilar ska bli en framgång måste det etableras en infrastruktur för bilarna. Inte bara på offentliga områden utan också på privata områden. Danska kommuner har idag inte möjlighet att ställa krav på att det etableras det slags infrastruktur på privata områden.

Initiativ

Danska kommuner arbetar för en lagändring som ska ge dem möjligheten att redan i bygg- och detaljplaner kunna ställa krav på att det etableras eller förbereds för etablering av ett antal parkeringsplatser med laddstationer för elbilar vid byggande av nya stads- och bostadsområden på privat mark. Parkeringsplatserna ska reserveras för elbilar så att bensin- och dieslbilar inte ska ha tillgång till parkeringsplatserna och därmed förhindra laddningen av elbilar.

I Sverige är ingen lagändring nödvändig. Det föreslås att svenska kommuner ställer krav på att det etableras och reserveras ett antal parkeringsplatser med laddstationer för elbilar vid byggandet av nya stads- och bostadsområden på privat mark.

Effekt

Initiativet kommer att bidra till att skapa nödvändig laddinfrastruktur för elbilar. Om det planeras för etablering av infrastruktur för elbilar redan från början reduceras kostnaderna för detta avsevärt.

Initiativ 10 Differentierade parkeringsavgifter

Bakgrund

Idag betalar bilister samma pris för att parkera på offentliga parkeringsplatser oavsett hur mycket eller lite deras bilar belastar miljön. Detsamma gäller bilister som köper årskort.

Initiativ

Danska kommuner arbetar för en lagändring som ska göra det möjligt för dem att differentiera priset i enlighet med bilarnas miljöpåverkan. En bil som belastar miljön (ex en gammal dieslbil) ska kosta mer än en bil som belastar miljön i mindre utsträckning (ex elbilar).

Effekt

Initiativet ska bidra till att bilisterna ersätter bilen med en miljöbil, vilket kommer att ge renare luft i städerna samt mindre buller.

Initiativ 11 Gröna transportplaner för företag

Bakgrund

För att påskynda övergången till en hållbar transportsektor är det nödvändigt att involvera företag som använder bensin- och dieslbilar för ex varutransport. Genom att kartlägga de enskilda företagens transportmönster utarbetas en transportplan som ska innehålla initiativ som kan effektivisera och omstrukturera passagerar- och varutransporter till mer klimatvänliga transportsätt.

Initiativ

Kommuner och regioner involverar företag och etablerar partnerskap med näringslivet för att påskynda övergången till miljövänligare transporter. En grön transportplan ger företagen ett bra verktyg för att minska sina koldioxidutsläpp.

Effekt

Om fler omstrukturerar passagerar- och varutransporter till mer klimatvänliga transportmedel kommer luftföroreningarna att reduceras.

Initiativ 12 Statsbidrag

Bakgrund

I Danmark har elbilar sedan 1984 varit undantagna från registreringsavgift. Avgiftsbefrielsen är tidsbegränsad fram till år 2015. Efterfrågan på elbilar är betydligt större i Danmark än i Sverige. I Sverige är bilar inte föremål för registreringsavgift och därmed kan inte elbilar undantas. I gengäld utbetalas en miljöbilspremie på 40 000 kronor. Premien är ett bra steg i rätt riktning, men beloppet verkar inte vara tillräckligt som incitament för bilköpare.

Initiativ

Svenska kommuner och regioner uppmanar den svenska staten att dela ut ett statligt bidrag till privatpersoner och företag som köper en elbil. Bidraget finansieras genom att bensin- och dieslbilar åläggs en avgift.

De danska kommunerna kommer att arbeta för att se till att avgiftsbefrielsen fortsätter gälla även efter år 2015.

Effekt

Detta är ett ekonomiskt incitament i en storleksordning som kan förväntas leda till en markant ökad efterfrågan på elbilar.

ⁱ Kilde: Klimastrategi for hovedstadsregionen. http://www.regionh.dk/NR/rdonlyres/2175D9D6-2C31-45BC-ACC5-25A53D2E596E/0/16582Klimastrategi2012_enkelt.pdf

ⁱⁱ Projektet "E-mission i Öresundsregionen" publicerade år 2013 publikationen "Övergripande strategi för laddinfrastruktur i Öresundsregionen" där du kan läsa mer om detta.

ⁱⁱⁱ Ordningen skal revurderes ved udgangen af 2013. Kilde: Dansk Energi. http://www.danskeenergi.dk/Aktuelt/Arkiv/2011/December/11_12_15A.aspx

^{iv} Kilde: DONG Energy. <http://www.dongenergy-distribution.dk/da/Privat/Eldistribution/Priser%20og%20gebyrer/Pages/Gebyrerogbidrag.aspx>



THE EUROPEAN
UNION
The European
Regional
Development Fund



Interreg **IVA**
ÖRESUND – KATTEGAT – SKAGERRAK